

Vårkorn

Joakim Karlsson, Hushållningssällskapet Södermanland

Gustav är det foderkorn som har den högst avkastning av marknadssorten i 2007 års Mellansvenska försök. Även i flerårsmedel har Gustav högst avkastning av marknadssorter inom det Mellansvenska försöksområdet, område D-G, och behåller därmed 1:a platsen. Tipple är det malkorn av marknadssorterna som avkastat högst under 2007. Quench, Tocada och Waldemar är nyare sorter som visat hög avkastningspotential.

Under 2007 avkastade, av marknadssorterna, foderkornet Gustav bäst i medeltal. Av malkornsorterna avkastade Astoria och Tipple högst. I år anmäldes hela 19 st. nya sorter för prövning och de flesta ser riktigt lovande ut. Av de sorter som varit med några år ser Quench, Tocada och Waldemar lovande ut. Mercada och Scandium är sorter som avkastat betydligt bättre i år. De tidiga sorterna sjönk i avkastning i år vilket kan bero på den tidiga utveckling sorterna har, de låg fel i utvecklingen när regnen kom, vilket missgynnar vissa sorter vissa år. Justina tappade i avkastning under året, vilket troligen kan förklaras med att sorten stråbröt i vissa försök. Även stråstyrkan för Justina har varit negativt i vissa försök.

I figur 1 visas marknadssorter, mätarsorter och sorter som troligen kommer inom några år. Avkastningen i ej svampbehandlade led redovisas i färg och merskorde för svampbehandling i vitt. Figuren visar att Gustav avkastade högst bland marknadssorterna 2007 i obehandlade och behandlade led. Henley och Annabell gav den högsta merskorde av svampbehandling medan Waldemar och Makof ger lägst merskörd.

Merskorde av svampbehandling av kornsorterna gav i område D i storleksordningen 1000 kg, i område E i ca 700 kg och i område F ca 350 kg. På de flesta försöksplatserna utfördes svampbehandlingen med 0,25 l Amistar och 0,8 l Stereo. Proteinhalterna 2007 blev något högre än flerårsmedeltalet för malkornssorterna.

I stort sett samtliga försök är insektsbehandlade i DC 37-39 med någon form av pyretroid.

Under 2007 genomfördes sammanlagt 21 sortförsök med medeltidiga och sena sorter inom det mellansvenska försökssamarbetet. Sammanlagt prövades 41 kornsorter, varav 19 nya, i försöksserierna som heter L7-401 och L7-4011.

Avkastningen 2007 var endast i nivå med flerårsmedel i område F. I område D och E låg avkastningen över flerårsmedel. I område D så avkastade kornet runt 8000 kg/ha. I område F led kornet något av några varma sommarveckor runt midsommar och blev därmed tämligen kort men avkastade över förväntan.

I början av april såddes de flesta av sortförsöken i korn. Efter sådden kom det lagom med regn och kornet bestockade sig bra eller till och med mycket bra i väst. Från mitten av juni och en månad fram var det varmt och lite för torrt på vissa platser där kornet brådmognade på lätta jordar. Några sena sommarregn räddade dock situationen på flera platser. Skörden av kornförsöken pågick under andra halvan av augusti, med vissa avbrott för regn.

I tabell 1 redovisas alla sorter som varit med i försöksserien 2007. Sorterna är ordnade efter medelvärdet av svampbehand-

lade och ej svampbehandlade led. Sorternas avkastning är redovisade som relativtal av mätarens avkastning i respektive kolumn. Tabellen bör därför inte läsas radvis utan sorterna ska i första hand jämföras med mätaren.

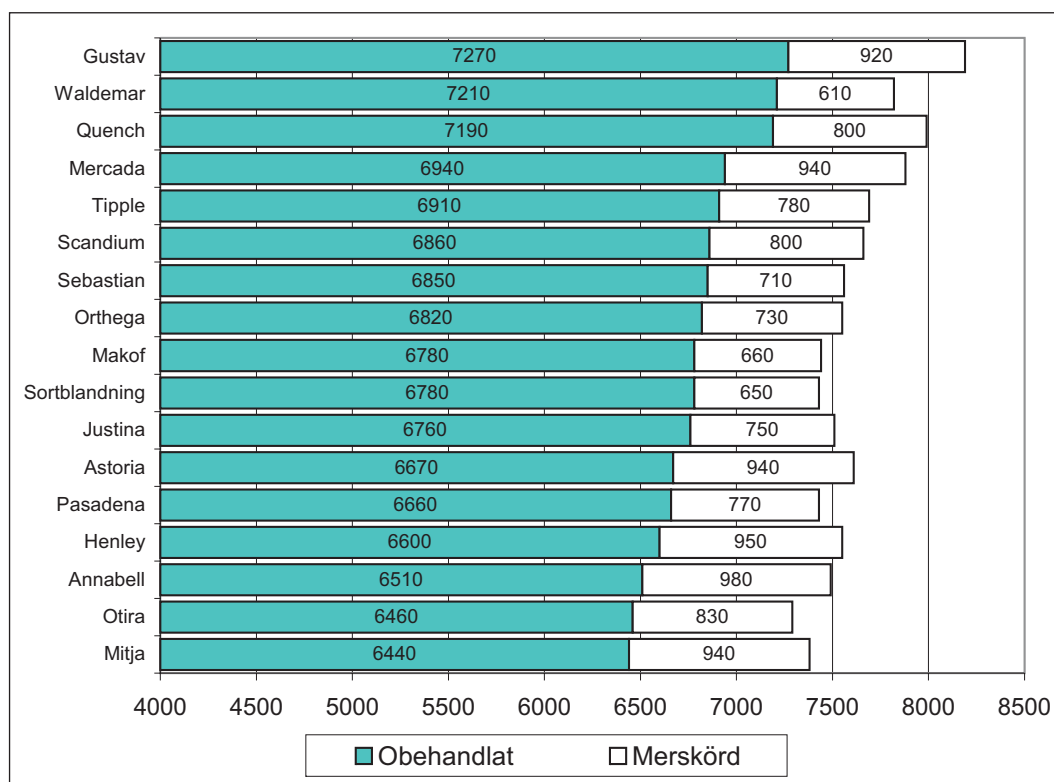
Resultaten från de enskilda åren i tabell 2 är hämtade från försöksserierna R7-410 och L7-401, flerårsmedeltalen är hämtade från fältforskningsenheten på SLU, www.ffe.slu.se

Område D. De nyare sorterna Gustav och Sebastian har högst avkastning för flerårsmedel, se tabell 2. Under 2007 avkastade Tipple högst av malkornsorterna som finns på marknaden idag. Av medeltidigt foderkorn har Otira högst avkastning och av medelsent foderkorn har Gustav och Mercada högst

avkastning. Mätaren avkastade 2007 ca 1300 kg/ha över flerårsmedeltalet.

Område E. Av marknadssorterna toppar foderkornssorten Gustav avkastningen för flerårsmedel, tätt följt av malkornet Tipple, se tabell 2. Under 2007 avkastade Gustav och Mercada högst av foderkornsorterna och av malkornsorterna gav Tipple högst avkastning av marknadssorterna. Mätaren avkastade 2007 ca 600 kg/ha över flerårsmedeltalet.

Område F. Malkornet Tipple och foderkornsorterna Gustav och Justina ligger i topp i flerårsmedlet av marknadssorterna, se tabell 2. I 2007 års försök avkastade marknadssorterna Gustav, Mercada och Tipple högst, tätt följt av Sebastian. Mätaren avkastade 2007 ca 150 kg/ha över flerårsmedeltalet.

Figur 1. Behandlingseffekt vår korn 2007, område D-G.

Sortbeskrivning

SORTBLANDNINGEN (mätaren) är en blandning med lika delar Annabell, Gustav, Orthegea, och Prestige. Tanken med sortblandningen är att få en stabilare mätare.

ANNABELL (SSd) är ett malt/foderkorn från Tyskland med medeltidig mognad. Annabell avkastar som mätaren. Sorten har strå längd som mätaren och god stråstyrka. Rymdvikten och proteinhalt är som mätaren medan kärnvikten är lägre.

ASTORIA (PI) är ett maltkorn från Frankrike som visat hög avkastningsförmåga. Sorten har ett medelkort strå som är något svagt. Sorten mognar något senare än mätaren. Astoria har högre rymdvikt än sortblandningen, låg kärnvikt och låg proteinhalt. Astoria har blivit ganska mottaglig för bladfläcksvampar. Maltkornssorteringen är medelgod.

GUSTAV (SW) är ett foderkorn från SW. Sorten har mycket hög avkastningsförmåga. Strået är kort och styvt. Medelhög rymdvikt, kärnvikt och medellåg proteinhalt. Sorten mognar något senare än mätaren. Sorten är nematodresistent.

HENLEY (SSd) är ett maltkorn från England med god avkastningsförmåga. Sorten har mycket bra maltkornsortering. Henley har ett medellångt strå med stråstyrka och mognad som mätaren. Sorten har en låg rymdvikt och hög kärnvikt samt proteinhalt i nivå med mätaren.

JUSTINA (SSd) är ett foderkorn från Tyskland. Sorten har hög avkastningsförmåga och medeltidig mognad. Sorten har ett något längre strå och som är något stråsvagare än mätaren. Rymdvikten och proteinhalten är som mätaren medan kärnvikten är högre.

MAKOF (SW) är ett whiskymaltnkorn. Sorten avkastar något under mätaren med medeltidig mognad. Sorten har ett medellångt strå med god stråstyrka. Den har medelhög rymdvikt, medellåg kärnvikt och hög proteinhalt. Maltkornssorteringen är medelgod.

MITJA (SW) är ett foderkorn från SW. Sorten avkastar som mätaren men har tidigare mognad. Sorten har ett medellångt och svagare strå än mätaren. Rymdvikten och proteinhalt är högre än mätaren medan kärnvikten ligger i nivå med mätaren. Maltkornssorteringen är hög.

MERCADA (SW) är ett foderkorn från Tyskland som avkastar över mätaren. Sorten har ett medelkort strå med god stråstyrka. Mercada mognar som mätaren och har hög kärnvikt men har låg rymdvikt. Proteinhalten är låg.

ORTHEGA (SSd) är ett sent mognande tyskt foderkorn med hög avkastningsförmåga. Orthegeas avkastningsförmåga har visat sig stabil oberoende av odlingsbetingelser. Strået är ganska långt och stråstyrkan är som mätaren. Kärnvikten och rymdvikten är högre medan proteinhalten är som mätaren.

OTIRA (SW) är ett tidigt foderkorn från Danmark med god avkastningsförmåga. Otira är relativt kort och har något sämre stråstyrka än mätaren. Otira har hög kärnvikt men låg proteinhalt och rymdvikt. Otira är mycket mottaglig för bladfläcksvampar. Sorten är nematodresistent.

PASADENA (SSd) är ett sent mognande maltkorn från Tyskland. Pasadena avkastar som mätaren. Sorten har ett kortare strå än mätaren som är stråstyvt. Rymdvikt, kärnvikten och proteinhalt är som mätaren. Maltkornssorteringen är medelgod.

PRESTIGE (PI) är ett malkorn från England och är malkornsmätare. Sorten avkastar lägre än mätaren. Strået är styvt och kärnorna stora och rymdvikten är hög. Prestige ger hög proteinhalt och hög malkornsandel. Sorten kommer till största del att odlas i Sydsverige.

QUENCH (PI) är ett malkorn från England som visat hög avkastningspotential. Sorten har ett medellångt strå och god stråstyrka som mognar medelsent. Sorten har låg kärnvikt och proteinhalt medan rymdvikten ligger i nivå med mätaren. Sorten har en relativt hög stärkelsehalt. Malkornssorteringen är som mätarens.

SCANDIUM (SSd) är ett foder/malkorn från Danmark. Sorten har visat hög avkastningspotential. Scandium har ett något kortare och svagare strå än mätaren. Rymdvikten är något lägre än mätaren medan proteinhalten är betydligt lägre. Scandiums kärnvikt är lägre än mätarens och andelen malkorn är låg. Sorten mognar något senare än mätaren.

SEBASTIAN (SW) är ett sent mognade malt/foderkorn från Danmark som har visat hög avkastningspotential. Sorten har ett mycket kort och styvt strå. Rymdvikten och kärnvikten är som mätaren medan proteinhalten är lägre. Malkornssorteringen är hög.

TIPPLE (PI) är ett malkorn från England som har visat hög avkastningspotential. Malkornssorteringen är hög medan proteinhalten är betydligt lägre än mätaren. Sorten har ett kort och styvt strå. Rymdvikten är något lägre medan kärnvikten är betydligt högre än mätaren. Sorten mognar relativt sent.

WALDEMAR (SW) är ett foderkorn från SW som mognar medeltidigt. Sorten har kort strå och visat hög avkastningspotential. Rymdvikt, kärnvikt och proteinhalt ligger i nivå med mätaren. Sorten har god mjöldaggsresistens.

Nyare sorter

Sej Christina (SW), Sej Simba (SW), LP Tocada (SSd), NFC Publican (PI), NS Marthe (SSd) har provats i två eller flera år i området.

Nya sorter

AC01/682/13 (DLA), Sej Nymfe (SW), Sej Afrodite (SW), NFC Snakbite (SW), Nic Scout (SW), IGP Calcule (SSd), Sej Anakin (SW), LP Conchita (SSd), AC00/736/8 (DLA), NFC Maltby(SW), NFC Sweeny (SW), Sec Lanfeust (SSd), Abed Mimer (DLA), Lp Aricada (SSd), Sec Thorgall (SSd), Br Maltasia (SSd), Ack Jennifer (SSd), Abed Ingrid (DLA) och LP Listelle (SW) provades för första året i området.

Tabell 1. Korn. Avkastning 2007, omr D-F, obehandlat, svampbehandlat och medeltal för obehandlat och svampbehandlat

Sort		Relativ skörd Obehandlat	Relativ skörd Behandlat	Relativ skörd Medeltal
Sortblandning	kg/ha	6 780	7 430	7 110
		100	100	100
SW Gustav		107	110	109
NFC Quench (PI)		106	107	107
SW Waldemar		106	105	106
LP 1036.05.00 Mercada (SW)		102	106	104
NFC Tipple 401-11 (PI)		102	103	103
Sej, Christina (SW)		102	104	103
Sej Simba (SW)		101	104	102
NFC Publican (PI)		101	103	102
Scandium (SSd)		101	103	102
Sebastian (SW)		101	102	101
Orthega (SSd)		101	101	101
Justina (SSd)		100	101	100
Astoria (PI)		98	102	100
SW Makof		100	100	100
NS Marthe (SSd)		99	101	100
Ni Henley (SSd)		97	102	100
Pasadena (SSd)		98	100	99
Annabell (SW)		96	101	98
SW Mitja		95	99	97
Otira (SW)		95	98	97
Prestige (PI)		93	94	93
Sorter nedan provade i länsförsök för första gången i år (Serie L7-4011)				
AC 01/682/13 (DLA)		106	111	108
Sej Nymfe (SW)		109	105	107
Sej Afrodite (SW)		107	107	107
NFC Snakbite (SW)		106	107	107
Nic Scout (SW)		105	107	106
IGP Calcule (SSd)		109	104	106
Sej Anakin (SW)		106	104	105
LP Conchita (SSd)		106	103	105
AC 00/736/8 (DLA)		105	104	105
NFC Maltby (SW)		104	103	104
LP Tocada (SSd)		102	104	103
NFC Sweeny (SW)		102	104	103
Sec Lanfeust (SSd)		104	102	103
Abed Mimer (DLA)		104	103	103
LP Aricada (SSd)		102	103	102
Sec Thorgall (SSd)		100	100	100
Br Maltasia (SSd)		100	100	100
Ack Jennifer (SSd)		101	98	99
Abed Ingrid (DLA)		98	100	99
LP Listelle (SW)		96	95	95

Tabell 2. Korn. Områdesindelad avkastning årsvis 2005-2007, samt flerårsmedel 2003-2007

Sort/årtal	C-området		D- området			
	2003-2007	2005	2006	2007	2003-2007	
Sortblandning kg/ha	4 920	6 730	6 300	8 380	7 060	
Rel. tal	100	100	100	100	100	
Annabell	101	103		98	100	
Astoria	95	101	102	99	101	
Gustav	104	114	109	111	111	
Henley				97	99	
Justina	98	105	105	102	103	
Makof		101		99	98	
Mitja				91	95	
Mercada	99	107	99	106	104	
Orthega	98	100	98	101	100	
Otira	92	104	98	99	101	
Pasadena	95	100	97	100	98	
Quench				105	104	
Scandium	100		102	101	102	
Sebastian	94	107	102	105	105	
Tipple	97	107	101	102	103	
Waldemar			108	109	110	

Tabell 2. Korn. Områdesindelad avkastning årsvis 2005-2007, samt flerårsmedel 2003-2007

Sort/årtal	E- området				F- området			
	2005	2006	2007	2003-2007	2005	2006	2007	2003-2007
Sortblandning kg/ha	5 560	5 740	6 440	5 820	6 460	5 240	6 570	6 420
Rel. tal	100	100	100	100	100	100	100	100
Annabell	99			99	100	99	99	100
Astoria	99	111	101	104	103	101	101	102
Gustav	111	109	110	110	106	109	108	107
Henley	112	100	99	103	104	98	101	101
Justina	105	108	97	103	101	107	102	104
Makof		103	100	97	96	99	101	98
Mitja		106	96	100		103	99	101
Mercada		107	104	104	102	101	104	103
Orthega	104	109	103	104	101	98	100	102
Otira	98	96	93	97	102	101	98	101
Pasadena	100	103	97	98	100	99	100	100
Quench		111	107	109		110	108	109
Scandium	111	97	101	103	106	96	103	102
Sebastian	102	101	99	101	107	104	102	104
Tipple		107	102	106	107	101	104	103
Waldemar		101	105	103	107	105	105	105

Tabell 3. Bestånds och kvalitetsegenskaper. Medeltal för 2003-2007, område D-G.

Sort	Strå- styrka 0-100*	Strå- längd cm	Mog- nad dagar	Rymd- vikt g/l	Tusen- kornvikt g	Prot- ein % av ts	Stärkelse i TS % av ts	Sortering Diam > 2,5 mm % **	Blad- fläck- sjuka, obeh. led % **
Sortbland.	85	71	110	675	48,2	11,2	61,6	90	14
Annabell	84	71	111	667	45,1	11,1	61,7	90	13
Astoria	80	68	111	684	45,8	10,8	61,6	92	15
Gustav	90	61	111	670	46,5	10,9	61,4	91	11
Henley	85	72	110	659	50,1	11	61,9	94	13
Justina	81	75	110	672	50,3	11,1	61,6	92	12
Makof	86	69	109	675	47,7	11,6	61,5	92	11
Mitja	80	71	109	682	48,5	11,3	62	93	11
Mercada	85	68	110	662	52,4	10,8	61,7	90	11
Orthega	86	72	111	685	50,1	11,3	61,3	89	10
Otira	79	69	108	653	49,7	11,1	61,5	89	17
Pasadena	91	70	112	671	48,3	11,2	61,7	89	12
Quench	87	71	111	672	46,5	10,5	62,7	90	11
Scandium	77	67	111	668	46,8	10,4	62,4	88	10
Sebastian	91	65	112	679	47,7	11	62,3	93	10
Tipple	89	67	111	675	52,3	10,5	62,1	92	10
Waldemar	89	63	109	670	49,5	11,1	61,3	94	11

* 100 = fullt upprätt bestånd vid skörd. 0 = helt nedliggande bestånd vid skörd.

** resultat från hela Sverige